

MÖNSTERÅS KOMMUN SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Folkhälsorådet

2019-05-03

Plats och tid Allégården kl. 09.00-12.00

Beslutande För Kommunstyrelsen
Madeleine Rosenqvist (KD)
Jacqueline Doohan (C)

För Socialnämnden
Åsa Ottosson (M)
Martina Palmér (S)

För Barn- och utbildningsnämnden
Anna-Lena Josefsson (C)
Lejla Bajraktarevic (S)

För Miljö och byggnadsnämnden
Lars Magnusson (C)

För kultur och fritidsnämnden
Göte Hägerström (S)

Övriga deltagande Ambjörn Thunberg
Folkhälsosamordnare

Förskollärare Jolanta Nilsson
Familjebehandlare Anna Karlsson
Språkstödjare Waid Loubani

Paragraf 17-31

Madeleine Rosenqvist, Ordförande

Ambjörn Thunberg, Sekreterare

Anna-Lena Josefsson, Justerare

§ 17

UPPROP

Ordförande öppnar mötet och genomför upprop.

§ 18

FÖREGÅENDE MÖTESPROTOKOLL

Inga synpunkter på föregående mötesprotokoll.

Folkhälsorådet beslutar

Att lägga föregående protokoll till handlingarna.

§ 19

VAL AV JUSTERARE

Anna-Lena Josefsson föreslås justera protokollet. Detta sker 2019-05-16 klockan 10.15 på Ambjörn Thunbergs kontor, Allégatan 1.

Folkhälsorådet beslutar

Att välja Anna-Lena Josefsson för justering av protokoll.

§ 20

BESÖK PÅ FAMILJECENTRAL

En familjecentral bedriver en verksamhet som är hälsofrämjande, generell, tidigt förebyggande och stödjande och riktar sig till förälder och barn. Kännetecknande för verksamheten är att huvudmännen, kommun och landsting, samordnar sina resurser för att möjliggöra en tvärfacklig samverkan.

Folkhälsorådet besökte den nya familjecentralen och öppna förskolan Regnbågen. Förskolelärare Jolanta Nilsson, familjebehandlare Anna Karlsson och språkstödjare Waid Loubani berättar om verksamheten. Öppna förskolan har många besökare och fram för allt har satsningar på integration fungerat mycket bra. Möjligheten att få stöd via familjebehandlare är också någon som snabbt anammades av behövande föräldrar. Framför allt unga föräldrar eller blivande föräldrar tycker dom kan behöva stöd i föräldrarollen. Folkhälsobudgen möjliggör att kunna erbjuda språkstöd av Waid, som kan förklara hur verksamheten på Öppna förskolan och familjecentralen fungerar för arabisktalande föräldrar. I samlingar och på fika så pratar man svenska så långt det är möjligt för att möjliggöra möten och bidra till språkutveckling.

Tankar om framtiden som Jolanta, Anna och Waid framför och önskar på öppna förskolan är utökade öppettider måndag till fredag även under skollov. Möjlighet till mer samverkan mellan familjebehandlare och personal på öppna förskolan. Samt att kunna genomföra riktade grupper till mer behövande föräldrar.

Folkhälsorådet beslutar

Att tacka för besöket och lägga informationen till handlingarna

§ 21

FOLKHÄLSOSAMORDNAREN INFORMERAR

Folkhälsan i Sverige är fortsatt god, men det finns stora skillnader i befolkningen beroende bland annat på var man bor, kön, ålder, samt socioekonomi. Skillnaderna tycks inte minska och har i vissa fall ökat. Hälsan utvecklas inte lika gynnsamt för dem med förgymnasial utbildning jämfört med dem med eftergymnasial utbildning, sett till medellivslängd, självskattad hälsa, fetma, hjärtinfarkt och lungcancer.

Livsvillkor och levnadsförhållanden skiljer sig åt avsevärt mellan kommunerna, sett till behörighet till gymnasiet och långtidsarbetslöshet, liksom upplevelsen av trygghet och tillit som också visar stora skillnader mellan olika grupper i samhället. Mönsterås kammun har enligt senaste folkhälsoundersökningen förhållandevis stor andel av befolkningen som saknar eftergymnasial utbildning. I Jämfört med riket och länet är det fler personer som inte i är arbete på grund av ohälsa. Andelen som får hjärtattacker och är överviktiga är också högre i jämförelse med riket och länet.

En film om som handlar om olika förutsättningar i livet. 1000 kronorsloppet.

<https://youtu.be/2dKQG6R5zQs>

Folkhälsorådet beslutar

Att lägga informationen till handlingarna

§ 22

UTVECKLINGS DAG MED RÅDET OCH TJÄNSTEMÄN

En gemensam utvecklingsdag med ledningsgruppen, samordningsgruppen och förvaltningsledning föreslås genomföras onsdagen 25 september. Det blir en processinriktad dag där syftet är att lägga grunden för en kunskapsbaserad tvärspektoriell prioriterad plan för folkhälsoarbetet den här mandatperioden.

- Vad är i ett framgångsrikt folkhälsoarbete?
- Vilka mål och områden ska vi prioritera i Mönsterås kommun?
- Hur får vi till ett tvärspektoriellt arbete kring målen?

Folkhälsorådet beslutar

Att folkhälssamordnaren får i uppdrag att jobba vidare med innehåll till en utvecklingsdag onsdagen 25 september.

REMIS, BOSTADFÖRSÖRJNINGSPROGRAM

Folkhälsorådet har ombetts att komma in med synpunkter på Bostadsförsörjningsprogrammet 2019-2022.

Folkhälsorådet tycker i stort att programmet är bra och väl genomarbetat. Rådet väljer att lyfta upp och ha synpunkter utifrån ett folkhälsoperspektiv.

Synpunkter från folkhälsorådet gällande bostadsförsörjningsprogram 2019-2022.

Remissvar:

Folkhälsorådet har bedömt bostadsförsörjningsprogrammet utifrån folkhälsoaspekter.

Bostadsförsörjningsprogrammet lyfter aspekter på vad som är en attraktiv boende- och livsmiljö vilket gynnar folkhälsan. Aspekter som kommunikation, pendling och näringslivsklimat synliggörs tydligt i programmet. Hälsa nämns också som ett viktigt behovsområde i programmet, men frågan berörs inte nämnvärt i remisshandlingen. Folkhälsorådet har valt att bara kommentera delar där rådet sett en tydlig koppling till folkhälsofrågor.

Aktivare boendemiljö och vardagsliv. Ett område som tydligt rör folkhälsan är hur infrastruktur och närmiljö kring bostäder utformas. Uppmuntra planlösningar rörelse på ett säkert sätt för alla i alla åldrar. Är cykling och gång till arbete, skolor, fritidsaktivitet eller pendling prioriterade i framtida planlösningarna? Förekommer omfattande biltrafik i direkt anslutning till bostäder med de säkerhets- och hälsoproblem det innebär? Det framgår inte av programmet om dessa frågor är beaktade.

Hur påverkar bostadsförsörjningsprogrammet barns hälsa och utveckling? Barnkonventionen blir lag 2020 och det innebär att barnets bästa skall komma i främsta rummet. Bostadsförsörjning rör barn och då borde barn och ungas bästa beaktats i förslaget. Att växa upp i Mönsterås ska enligt programmet bära med sig positiva upplevelser och bilder från uppväxten, men inga exempel på hur det ska genomföras presenteras i handlingen. Särskilt att beakta är barn med funktionshinders möjligheter till delaktighet, kommunikation och anpassade boendemiljö. Dessa analyser kanske är gjorda men det framgår inte av remisshandlingen. Barnkonventionen innebär även att barn och unga ska få uttrycka sin mening. I handlingen har olika grupper fått komma till tals, bland annat vuxna i barnfamiljer har intervjuats, men barn och unga har inte varit med i någon medborgardialog.

Befolkningsutvecklingen enligt prognos. Fram till 2022 kommer ökningen av befolkningen till största del bestå av personer med utrikes bakgrund som levt kort tid i Sverige. Den här gruppen är ekonomisk svaga och kommer till börja med troligen inte ha råd med nyproducerade bostäder. Samtidigt beskrivs i remisshandlingen att äldre personer i Mönsterås inte gärna byter till ett dyrare boende. Detta i kombination med att det byggs för få bostäder i förhållande till prognosen ökar risken för trångboddhet. Svenska normen för trångboddhet verkar enligt senaste undersökningar inte påverka hälsan i någon större utsträckning, men vid så kallad extrem trångboddhet som blir allt vanligare i Sverige vet man från internationella studier att psykisk- och fysisk hälsa påverkas negativt. Åtgärder för öka utbudet av billigare bostäder i Mönsterås saknas i bostadsförsörjningsplanen.

Folkhälsorådet beslutar

Att skicka in remissvaret till tekniska förvaltningen

§ 24

VERKSAMHETSPLAN 2019-2022

Förslaget till verksamhetsplan behöver justeras utifrån nya ekonomiska förutsättningar. Ett förslag som bygger på de tidigare planerade aktiviteterna skickas till KSAU för beslut så fort det är färdigt.

.

Folkhälsorådet beslutar

Att lägga informationen till handlingarna

§ 25

EKONOMI

Budgeten för 2019 ser ut att minska med 240 000 kr. Det är inte helt klart att de blir så omfattande besparing. Ett förslag på ändrad budget, om hela minskningen slår igenom redovisas nedan. De flesta områden får minskade medel. Integrationarbetet ligger kvar på samma nivå som i första budgetförslaget och bidrag till föreningar ökar lite. Rött = minskat, Svart = oförändrat och Grönt = ökat.

1 050 000 kr	Budget	Besparing	
Samordning och folkhälsorådet	50 000	60 000	Samordningskostnader, utbildning, utvecklingsarbet, fokus folkhälsa, folkhälsoråd, tryckkostnader mm
Fasta löner och arvoden	354 000	16 000	Arvode 22 000 (20 000), föräldrastöd 230 000, ANDTS-praktisktjänst 120 000 (0)
Föräldraskapsstöd	115 000	35 000	Samordning, utveckling 35 000 (15 000), Cope inkl utbild. 80 000 (75 000), bokcirklar 5 000, effekt/föräldramöten 10 000, öppnaförskolan inkl extratjänst 22 000 (12 000)
Psykisk hälsa	30 000	10 000	Handlingsplan 10 000 (0), suicidprevention 15 000, MHFA 15 000 (ej löner)
Fysik hälsa och miljö	5 000	25 000	Ökad rörelse aktivitet, pulsträning, kost och levnadsvanor, mjjönsats
ANDTS	100 000	100 000	Drogfriaktivitet fritidsgården 100 000 (80 000), lovaktiviteter 60 000 (0), Skolaktiviteter/ifoaktiviteter 30 000 (20 000), förebyggande vuxna 10 000 (0)
Integration	30 000	0	Arbete via AME, föreningar och Öppen förskola
Jämställdhet	3 000	2 000	Uppmärksamma prideveckan, utbildning mm
Bidrag till föreningar	123 000	-8 000	Utmärkt Förening 40 000, föreningsmöte 10 000, sökbara aktiviteter 24 000 (32 000), cykling psykiskhälsa 6 000, nattvandrarerna 10 000, sportlovbidrag 25 000
	810 000	240 000	1 050 000

Folkhälsorådet beslutar

Att folkhälsosamordnaren undersöker om minskningen kan bli lägre och att minska budgeten utifrån prioriteringarna i förslaget.

§ 25

HANDLINGSPLAN PSYKISK HÄLSA OCH SUICID

Efter att arbetet med handlingsplanen legat vilande sen slutet på förra året har arbetsgruppen med förstärkning från BUN genom elevhälsosamordnaren träffats. Ett förslag till handlingsplan med aktiviteter som tar fasta på samverkan kring psykisk hälsa/ohälsa mellan olika aktörer är snart färdigställt.

Folkhälsorådet beslutar

Att lägga informationen till handlingarna

§ 26

TOBAKSTÄVLINGEN

Tobakstävlingen som ingår som en del av den vandrande tobaksutställningen kommer att avslutas efter folkhälsorådets sista möte för våren.

Ordförande för rådet föreslås att utse vinnare.

Folkhälsorådet beslutar

Att folkhälsorådets ordförande utser vinnare.

§ 27

NÄMNDERNAS EGNA FOLKHÄLSOMÅL

Alla nämnder har egna folkhälsomål. En del av målen behöver förtydligas i ansvar och hur uppföljning ska ske.

Ledamöterna för respektive nämnd föreslås att ta med sig uppgiften till sin nämnd.

Folkhälsorådet beslutar

Att varje ledamot lyfter frågan om ansvar och uppföljning i sin nämnd

§ 28

ÅTERKOPPLING FRÅN KONFERENSER OCH UTBILDNINGAR

Rådsmedlemmar har deltagit på en sammankomst kring våldsbejakande extremism. Det var mycket lärorikt och manar till ökad kunskap om den lokala situationen. Enligt säkerhetspolisen tillhör Mönsterås ett av de områden där det förekommer högerextremism.

Folkhälsorådet beslutar

Att lägga informationen till handlingarna

§ 29

AKTUELLA FOLKHÄLSOFRÅGOR FRÅN RESPEKTIVE NÄMND

Socialnämnden beskriver att budgetläget är mycket besvärligt.

Inga mer information från nämnderna.

Folkhälsorådet beslutar

Att lägga informationen till handlingarna

§ 30

ÖVRIGA FRÅGOR

Folkhälsosamordnaren har tillsammans med Monica Kling från personalavdelning fått i uppgift att titta på hur man kommunen kan jobba kring HBTQ-frågor. Ett besök på Ljungnässkolan visar att en hel del mycket bra arbete är gjort. 2017 fick Ljungnässkolan diplom av Kalmar Pride för sitt sätt att lyfta fram lika/olika frågor på skolan. Det vore bra om Ljungnässkolans sätt att arbeta med HBTQ-frågor kunde spridas i kommunen. Några idéer som diskuterats: Utmaning till kommunens verksamheter att uppmärksamma HBTQ och andra diskrimineringsgrunder under Pride veckan i september. Utskick av Pride flaggor till enheterna. Att kommunen deltar i Pride tåget i Kalmar.

Folkhälsorådet beslutar

Folkhälsorådet beslutar att inköpa flaggor för utdelning till enheterna.

§ 31

MÖTET AVSLUTAS

Ordförande tackar rådet och avslutar mötet.